Sygn. akt **OS 4/25**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (…) r.

w składzie:

Przewodniczący: **r.pr. Bożena Bielecka**

Sędziowie: **r.pr. Beata Franus-Wyrwich- sprawozdawca**
r.pr. Michał Zalewski

Protokolant: Agnieszka Kuchciak

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (…) r. sprawy ze skargi (…) w imieniu (…) na postępowanie radcy prawnego (…) na skutek odwołania z dnia (…)r. (data wpływu) od postanowienia Z-cy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…) r., sygn. akt RD-(…) o umorzeniu dochodzenia.

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 w zw. art. 438 pkt 3 w zw. z art. 297 § 1 pkt 1, 4 i 5 Kodeksu postępowania karnego (tj. Dz. U. z 2025 r., poz. 46) oraz art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 499) uchylić w całości zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie o umorzeniu dochodzenia z dnia (…) r., sygn. akt RD-(…) i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania.

Przewodniczący: Członkowie:

…… …… ……
r.pr. Bożena Bielecka r.pr. Beata Franus-Wyrwich r.pr. Michał Zalewski

Sygn. akt: OS 4/25

Uzasadnienie

Na posiedzeniu jawnym w dniu (…) r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie rozpoznał sprawę ze skargi (…) w imieniu (…) na postępowanie radcy prawnego (…)na skutek odwołania z dnia (…) r. od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…)r., sygn. akt RD – (…), o umorzeniu dochodzenia.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ustalił, co następuje:

W dniu (…) r. do tutejszej Izby (…) w imieniu (…) zwróciło się z wnioskiem o wsparcie w wyjaśnieniu sprawy związanej z postępowaniem radcy prawnego (…). Wicedziekan tutejszej Izby podjęła się wyjaśnienia sprawy z radcą prawnym (…). W tym celu zobowiązała go do przedstawienia pisemnych wyjaśnień, które następnie zostały przesłane wraz z odpowiedzią na adres Stowarzyszenia. Stowarzyszenie w dniu (…) r. wniosło skargę skierowaną do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego przy OIRP w Lublinie, przekazaną następnie wg właściwości rzeczowej do Rzecznika Dyscyplinarnego.

W dniu (…) r. radca prawny (…) złożył ponowne wyjaśnienia w sprawie. W dniu (…) r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie zwrócił się do stowarzyszenia do wskazania danych adresowych (…) mając na uwadze, że pełnomocnikiem strony w postępowaniu dyscyplinarnym może być adwokat, radca prawny lub radca Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

W dniu (…) r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wszczął dochodzenie w przedmiotowej sprawie.

Zgodnie z zeznaniami (…) w dniu (…) r. umówiła się z radcą prawnym (…) w jego kancelarii przy ul. (…) w (…), sprawa dotyczyła podziału majątku z byłym mężem. Za konsultację zapłaciła (…) zł. Nie otrzymała pokwitowania uiszczenia środków. Jak wskazała na spotkanie przywiozła wszystkie dokumenty jakie miała i przekazała je radcy prawnemu. W toku konsultacji radca prawny zaproponował wszczęcie sprawy o podwyższenie alimentów.

Umówili się na przekazanie wynagrodzenia w wysokości (…) zł. Radca prawny (…) przyjechał do domu (…) w dniu (…) r. i została mu przekazana kwota (…) zł. (…) dopiero w dniu (…) r. skontaktowała się z radcą prawnym, który zapytał ją o resztę pieniędzy. W toku rozmowy okazało się, że radca prawny chciał (…) zł wynagrodzenia a następnie kolejne (…) zł za prowadzenie spraw.

W międzyczasie do spraw, na które strony umówiły się ustnie doszły sprawy związane z synem (…), w tym dotycząca pobytu syna w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, a także ucieczki syna z placówki opiekuńczo-wychowawczej i kradzieży roweru.

(…) zwróciła się do radcy prawnego (…) o zwrot (…) zł, a z pozostałej kwoty (…) zł radca prawny miał się zająć sprawą karną syna gdyż nie zostały podjęte żadne działania w sprawie o podział majątku.

Skarżąca podniosła, że przekazała radcy prawnemu (…)zł za udzieloną poradę a następnie (…) zł, za które nie otrzymała pokwitowania. W sprawie nie została sporządzona umowa, radca prawny nie miał udzielonego pełnomocnictwa. (…) wskazywała również, że przekazała radcy prawnemu dokumenty i wzywała radcę prawnego do ich do zwrotu.

Radca prawny (…) w wyjaśnieniach podaje, że została mu przekazana kwota (…) zł, za którą wystawił pokwitowanie i uiścił stosowne podatki od wskazanej kwoty. Radca prawny potwierdził, że nie sporządził umowy i nie ustalił zakresu czynności, które miał wykonywać na rzecz (…). Wskazuje, że działał przed urzędami, policją oraz składał liczne pisma jednakże nie otrzymał żadnego pełnomocnictwa do działania w imieniu (…). Radca prawny w wyjaśnieniach podniósł, że nie otrzymał pełnej dokumentacji.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie postanowieniem z dnia (…) r. umorzył dochodzenie z uwagi na brak znamion przewinienia dyscyplinarnego tj. na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 74^1 pkt 1 ustawy o radcach prawnych. W postanowieniu wskazał, że sporne pozostały kwestie dotyczące pokwitowań za pobrane honorarium, sposób wypłaty kwoty (…) zł w ratach czy w całości, zakres wykonanych czynności oraz nie oddanie dokumentów. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wskazał, że nie można poczynić kategorycznych ustaleń w przedmiotowej sprawie w zakresie świadczonych usług na rzecz Skarżącej, a brak sporządzenia umowy w formie pisemnej nie stanowi deliktu dyscyplinarnego, a więc nie zawiera znamion czynu zabronionego. Okoliczność ta zdaniem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie nie pozwala przyjąć, że radca prawny (…) nie wywiązał się ze swoich obowiązków. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie nie dostrzegł możliwości postawienia radcy prawnemu zarzutów.

W dniu (…) r. Skarżąca złożyła odwołanie na postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie zarzucając, że nie zostało wyjaśnione czy radca prawny przyjął kwotę (…) zł, gdzie znajduje się pełnomocnictwo upoważniające do działania w imieniu skarżącej, gdzie jest rachunek/paragon/faktura, którą radca prawy wystawił za usługi.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Po rozpatrzeniu argumentów odwołania i materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny doszedł do przekonania, że zarzuty co do zasady zasługują na uwzględnienie. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uwzględnił odwołanie strony Skarżącej bowiem nie znalazł wystarczających przesłanek do obalenia jej argumentów tym bardziej, że z urzędu dostrzegł uchybienia.

Obowiązkiem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w niniejszej sprawie było rozpoznanie odwołania Skarżącej i utrzymanie w mocy bądź uchylenie zaskarżonego

orzeczenia czy też zmiana zaskarżonego postanowienia ale tylko i wyłącznie w zakresie podstawy prawnej wynikającej z art. 17 § 1 k.p.k.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami podstawą faktyczną wszczęcia dochodzenia w postępowaniu dyscyplinarnym jest istnienie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez radcę prawnego przewinienia dyscyplinarnego. Dochodzenie wszczyna się w formie postanowienia, które powinno być poprzedzone postępowaniem sprawdzającym.

Na wstępie należy wyjaśnić, że niniejsze orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego wydane jest z przyczyn formalnych i nie rozstrzyga materialno-prawnie w zakresie skargi, innymi słowy orzeczenie ma jedynie doprowadzić do takiego przeprowadzenia postępowania, w tym dowodowego w sprawie skargi na radcę prawnego, aby zbadane zostały wszelkie okoliczności mające wpływ na wynik sprawy.

Sąd w niniejszym składzie podziela ugruntowany pogląd wyrażony w orzecznictwie sądów powszechnych. Tak postawiona teza ma swoje uzasadnienie w zasadach prawa dowodowego w szczególności w zakresie zebrania materiału dowodowego i jego oceny. Z akt sprawy nie wynika bowiem, że Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych zbadał wszystkie okoliczności sprawy. W postanowieniu Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych wskazał, że bezsporne jest, że radca prawny (…) pobrał kwotę (…) zł, w sytuacji gdy skarżąca podnosi, że przy pierwszym spotkaniu uiściła kwotę (…) zł a następnie radca prawny (…) przyjechał do jej domu i otrzymał kwotę (…) zł. Sporne pozostały również kwestie pokwitowania. Radca prawny (…) wskazuje, że wystawił pokwitowanie zaś (…) wskazuje, że nigdy nie otrzymała pokwitowania. W powyższej sytuacji Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych winien wezwać do przedstawienia pokwitowania, wykazania gdzie został wystawiony paragon, na jakie kwoty oraz, że zostały odprowadzone stosowne podatki. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych nie ustalił dlaczego nie doszło do zawarcia umowy w sytuacji gdy radca prawny działał w 4 sprawach w imieniu (…). Umowa winna określać zakres pomocy prawnej świadczonej przez pełnomocnika. Należy również zauważyć, że radca prawny wskazuje, iż rozmawiał z różnymi urzędami, policją w sytuacji gdy bezsporne jest, że pełnomocnictwo nie zostało udzielone tym samym nie zostało ustalone w jaki sposób świadczył pomoc prawną. Radca prawny (…) w złożonych wyjaśnieniach podnosi, że składane były liczne pisma w sprawie jednak na zobowiązanie do przedstawienia dokumentów nie przedstawił w tym zakresie żadnych dowodów świadczących o wykonywanych czynnościach. Sporna pozostaje również kwestia przekazania dokumentów. (…) wskazała, że przekazała dokumentację zaś radca prawny podnosił, że nie otrzymał pełnej dokumentacji. Mimo wezwania do zwrotu nie zostały one przekazane Skarżącej.

Sąd Dyscyplinarny uznaje, że analiza zgromadzonego materiału dowodowego jest niepełna. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego powinien podjąć szereg czynności w celu ustalenia czy radca prawny (…) przy wykonywaniu swoich obowiązków zawodowych, nie

naruszył przepisów oraz zasad etyki zawodowej, które w świetle art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, mogłoby stanowić podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej

Stosownie do zapisów art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych „*Radcowie prawni i aplikanci radcowscy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych."* Odpowiedzialność dyscyplinarna uregulowana jest także w Kodeksie Etyki Radcy Prawnego. Zgodnie z art. 11 ust. 1 Kodeksu Etyki *„Radca prawny obowiązany jest dbać o godność zawodu nie tylko przy wykonywaniu czynności zawodowych, ale również w działalności publicznej i w życiu prywatnym."*

Zgodnie z przyjętą linią orzecznictwa SN sygn. II DK 41/21 postanowienie z dnia 10 lutego 2021 r. *„Każda osoba, która decyduje się wykonywać zawód zaufania publicznego, związany z ochroną praw i wolności innych podmiotów, musi mieć świadomość, że wiąże się to z koniecznością respektowania pewnych podwyższonych standardów postępowania. Są one wymagane nie tylko w działalności zawodowej, lecz także w życiu prywatnym. Zachowanie radcy prawnego powinno być wzorem postępowania dla innych członków danej społeczności. Niedopuszczalne jest zatem postępowanie, które prowadzi do naruszenia praw innych osób, w tym przede wszystkich ich nietykalności cielesnej.*

Wątpliwości Sądu przywołane powyżej winny zostać przeanalizowane i dopiero po wyciągnięciu wniosków Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego powinien podjąć decyzję o dalszych losach postępowania, w kontekście wszystkich zarzutów podniesionych przez Skarżącą, branych przez pryzmat okoliczności wskazanych powyżej.

Mając powyższe na względzie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny orzekł jak na wstępie.

POUCZENIE:

Niniejsze postanowienie jest prawomocne i nie przysługuje od niego prawo wniesienia odwołania - art. 74 [1] pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2024 r., poz. 499) w związku z art. 426 § 1 k.p.k.

Przewodniczący:	Członkowie:	
……..……	……	…….
r.pr. Bożena Bielecka	r.pr. Beata Franus- Wyrwich	r.pr. Michał Zalewski